

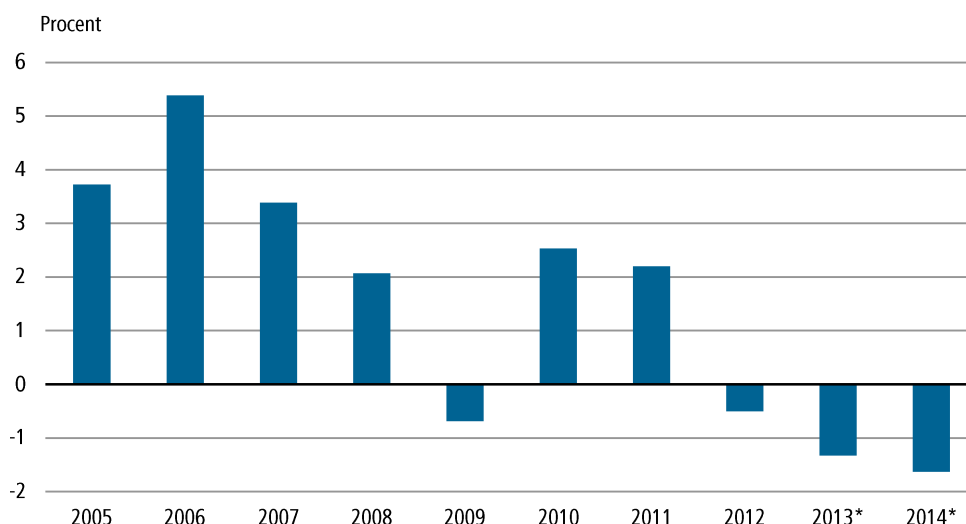
Nationalregnskab

1. Grønlandsk økonomi 2005 til 2014

Økonomisk tilbagegang tredje år i træk

Nye beregninger viser, at bruttonationalproduktet (BNP) faldt med 1,6 pct. i 2014 efter korrektion for prisudviklingen. Der er således tale om nedgang i den grønlandske økonomi tredje år i træk, hvor væksten for 2012 er beregnet til at være -0,5 pct. og -1,3 pct. i 2013. Hovedårsagen til nedgangen i hhv. 2013 og 2014 er et mærkbart fald i produktionen indenfor Bygge og anlægsvirksomhed.

Figur 1.1. Årlig realvækst i BNP

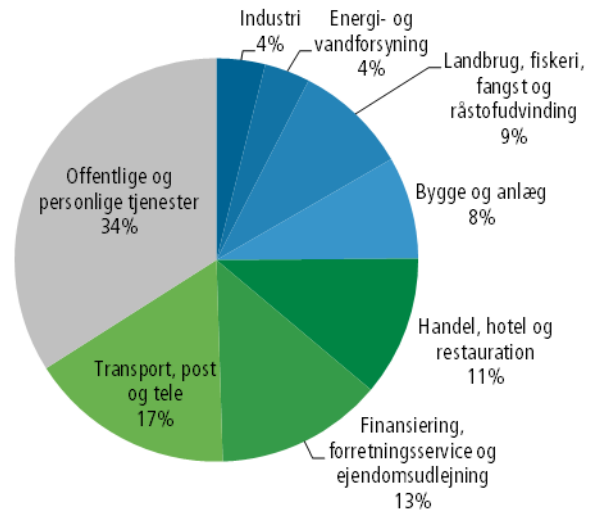
Anm.: Tallene for 2005 til 2012 er endelige tal, mens tallene for 2013 og 2014 er foreløbige tal.

Kilde: Grønlands Statistik, <http://bank.stat.gl/nrd10>

I nationalregnskabet grupperes selskaber og institutioner i 32 hovedbrancher. Den samlede produktion fordelt på disse hovedbrancher danner udgangspunkt for en analyse af erhvervsstrukturen. For overskuelighedens skyld er flere af disse hovedbrancher slået sammen i figur 1.2.

Erhvervet Offentlige og personlige tjenester er det største erhverv og tegner sig for 34 pct. af samfundets samlede produktion. Erhvervet består af produktion af offentlige serviceydelser vedr. administration, sundhed og undervisning mm. Transport, post og tele står for knap 17 pct. af den samlede produktion. Fiskeri og fangst samt Industri står begge for 13 pct. af produktionen. Det skal her bemærkes, at fabriksanlæg der forarbejder fisk og skaldyr, er placeret under Industri.

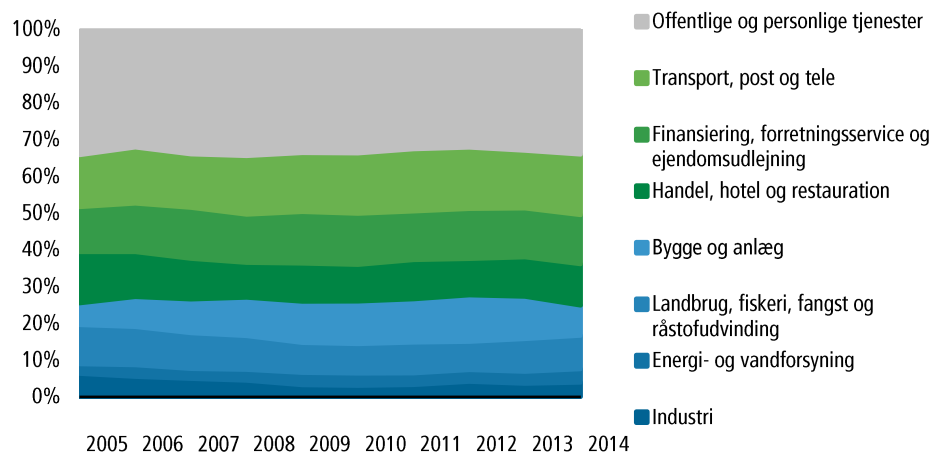
Figur 1.2. Erhvervenes andel af bruttoværditilvæksten i 2014, faste 2005-priser

Kilde: Grønlands Statistik, <http://bank.stat.gl/nrd04>

I figur 1.3 ses hvordan skabelsen af bruttoværditilvæksten har fordelt sig i mellem erhvervene. Ud fra figuren kan man groft inddele den grønlandske erhvervsstruktur i tre dele: Produktion (blå), service (grønne) og offentlig og personlige tjenester (grå).

Figur 1.3. Udvikling i bruttoværditilvæksten, faste 2005-priser

Anm.: Tallene for 2005 til 2012 er endelige tal, mens tallene fra 2013 til 2014 er foreløbige tal.

Kilde: Grønlands Statistik, <http://bank.stat.gl/nrd04>

2. Indenlandsk efterspørgsel og udenrigshandel

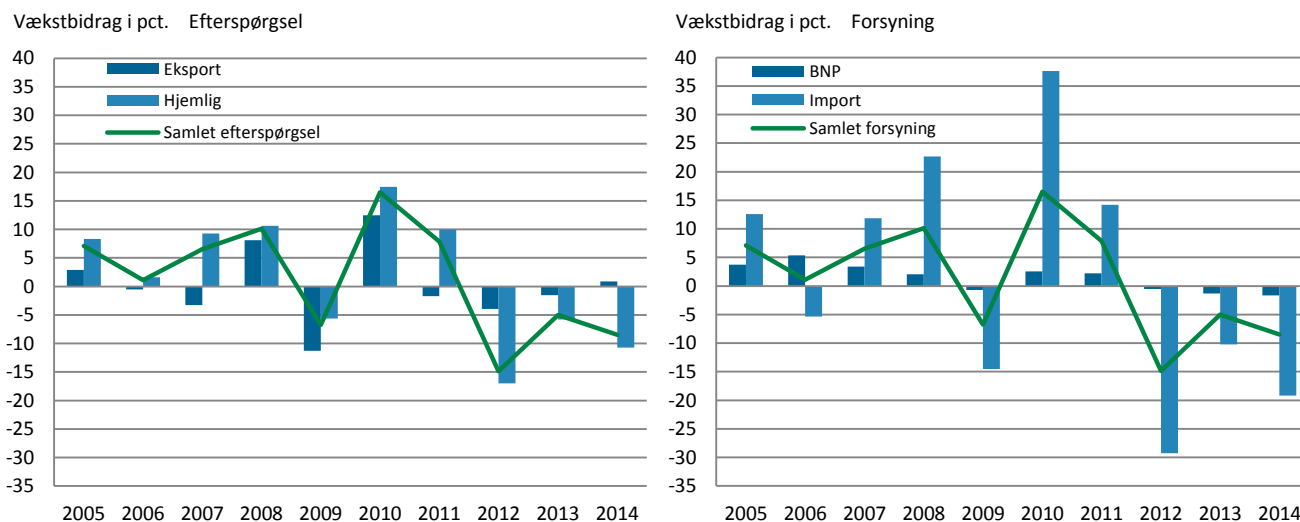
Indenlandsk efterspørgsel og udenrigshandel

Den samlede efterspørgsel faldt med 8,5 pct. i 2014. Faldet i efterspørgslen fra hjemmemarkedet bidrog primært til nedgangen, og den faldende efterspørgsel blev modsvaret med et fald i importen på 19,2 pct.

Den samlede efterspørgsel og den samlede forsyning vil pr. definition være identiske, og de vil derfor ændre med samme rate. En fremgang i efterspørgslen kan komme fra øget eksport eller hjemlig efterspørgsel. En stigning i forsyningen kan dækkes ved hjælp af fremgang i importen eller den hjemlige værdiskabelse målt ved BNP.

Perioder med kraftig vækst i efterspørgslen medfører ofte tilsvarende vækst i importen, da fremgang i BNP på kort sigt ikke kan dække den påkrævede stigning i forsyningen. Denne tendens ses fx i 2010 og 2011, hvor den øgede efterspørgsel medførte markante stigninger i importen.

Figur 2.1. Bidrag til årlig realvækst i efterspørgsel og forsyning

Anm.: Tallene for 2005 til 2012 er endelige tal, mens tallene for 2013 og 2014 er foreløbige tal.

Kilde: Grønlands Statistik, <http://bank.stat.gl/nrd11>

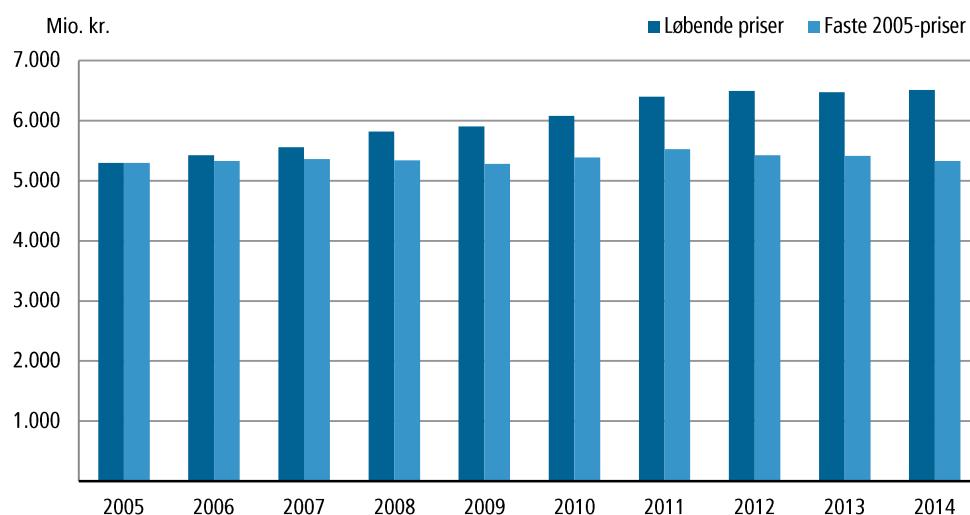
3. Det private forbrug

Det private forbrug

Det samlede private forbrug opgøres som en del af nationalregnskabet. Opgørelsen over det samlede private forbrug vises i figur 3.1 i løbende og faste 2005-priser.

Det private forbrug er i perioden 2005 til 2014 steget med 22,8 pct. i løbende priser. Med hjælp af detaljerede forbrugerprisindeks er det private forbrug blevet korrigeret for prisudviklingen, hvilket giver en mængdemæssig udvikling på 0,6 pct. i samme periode. Fra 2013 til 2014 er det private forbrug i løbende priser steget med 0,5 pct.

Figur 3.1. Privat forbrug 2005-2014

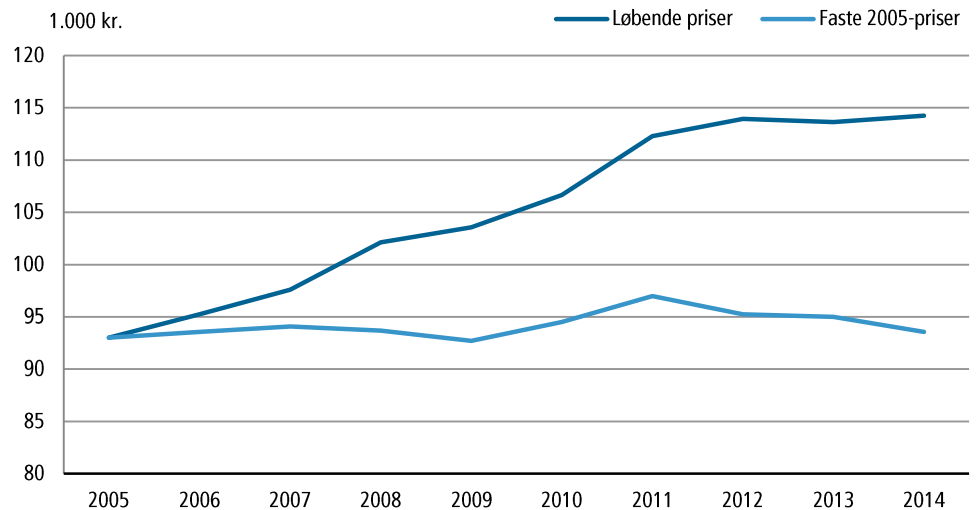
Anm.: Tallene for 2005 til 2012 er endelige tal, mens tallene for 2013 og 2014 er foreløbige tal.

Kilde: Grønlands Statistik, <http://bank.stat.gl/nrd07>

I figur 3.2 vises udviklingen i det private forbrug målt pr. capita i perioden 2005 til 2014. I 2005 var det gennemsnitlige private forbrug pr. capita på 93,0 t.kr., og det har været stigende gennem perioden til 2014, hvor det private forbrug var på 114,2 t.kr.

I perioden 2007 til 2014 er gabet mellem det gennemsnitlige private forbrug i løbende og faste 2005-priser stadig blevet højere. Dette viser, at forbrugerne bruger flere penge, mens de forbrugte mængder ikke er steget i samme grad som priserne.

Figur 3.2. Privat forbrug pr. indbygger, 1.000 kr.

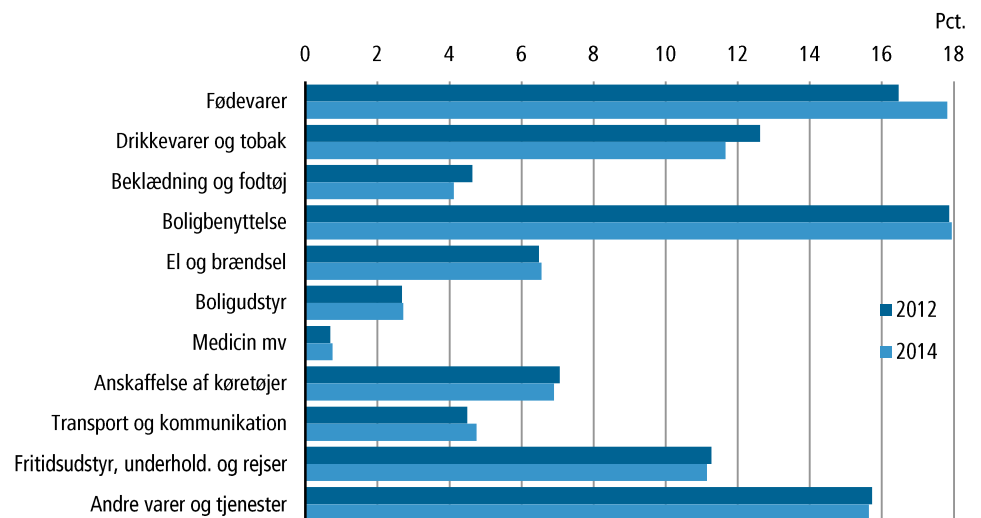

Anm.: Tallene for 2005 til 2012 er endelige tal, mens tallene for 2013 til 2014 er foreløbige tal.

Kilde: Grønlands Statistik, <http://bank.stat.gl/bedst1> og <http://bank.stat.gl/nrd07>

Det private forbrug opdelt på konsumgrupper for 2012 og 2014 vises i figur 3.3. De fire største forbrugsgrupper er Fødevarer, Boligbenyttelse, Andre varer og tjenester samt Drikkevarer og tobak, som tilsammen udgjorde 63 pct. af husholdningernes forbrug i 2014.

Figur 3.3. Det private forbrug opdelt efter konsumgrupper

Anm.: Tallene for 2012 er endelige tal, mens tallene for 2014 er foreløbige tal.

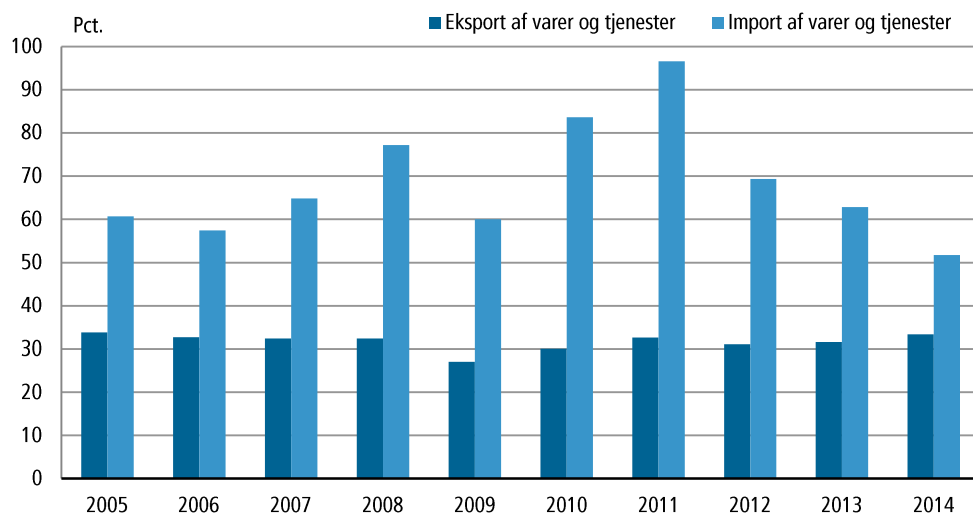
Kilde: Grønlands Statistik, <http://bank.stat.gl/nrd07>

4. Import og eksport

Import og eksport

I figur 4.1 vises importen og eksporten i pct. af BNP for perioden 2005 til 2014. Af figuren fremgår, at importens andel af BNP er markant højere end eksportens andel.

Figur 4.1. Import og eksport i pct. af BNP, årets priser

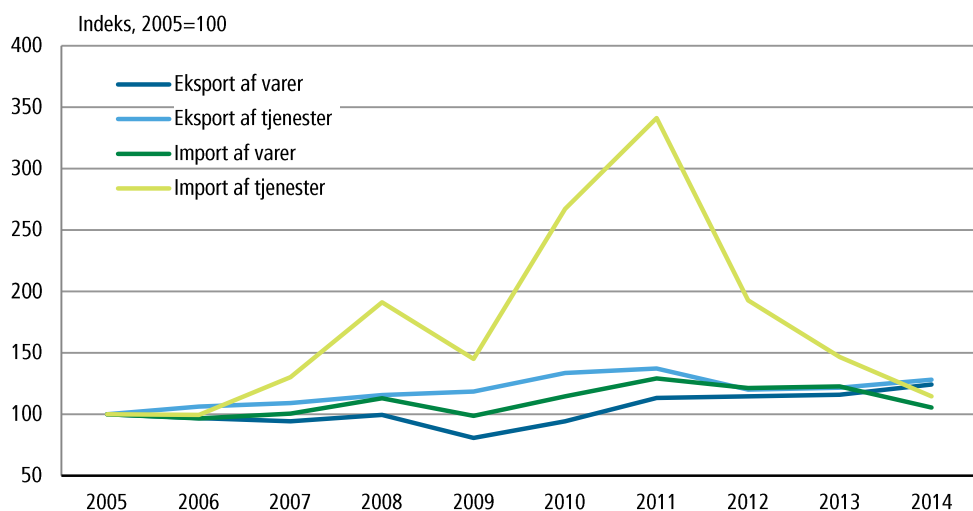

Anm.: Tallene for 2005 til 2012 er endelige tal, mens tallene for 2013 og 2014 er foreløbige tal.

Kilde: Grønlands Statistik, <http://bank.stat.gl/nrd11>

Efter et fald i samhandlen med udlandet i 2009, vendte udviklingen i 2010, hvor både importen og eksporten steg. Kigger man på fordelingen af importen på varer og tjenester, kan det ses, at den store stigning i importen primært kan henføres til importen af tjenester. Stigningen i importen af tjenester kan igen primært henføres til investeringer i olie- og efterforskningsaktiviteter, som udføres af udenlandske selskaber og derfor betragtes som import af tjenester.

Figur 4.2. Samhandel med udlandet, årets priser

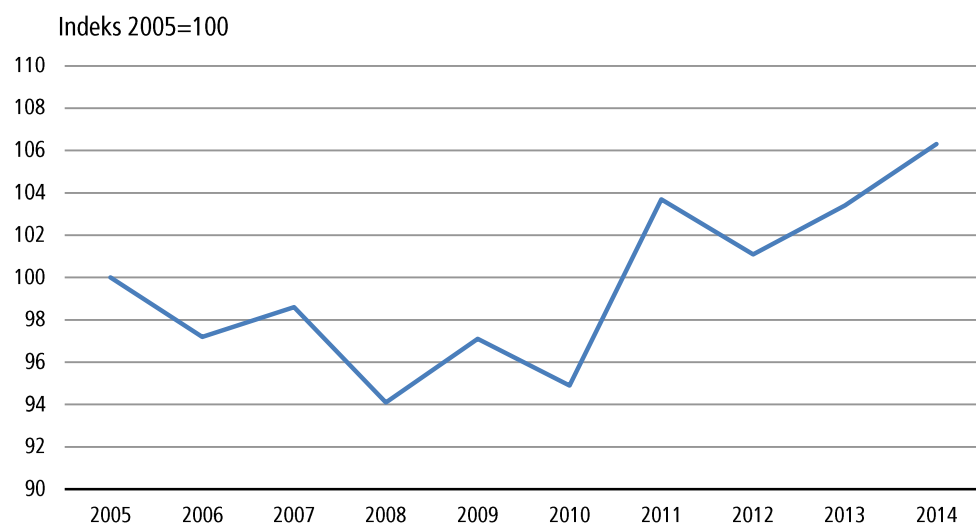
Anm.: Tallene for 2005 til 2012 er endelige tal, mens tallene for 2013 og 2014 er foreløbige tal.

Kilde: Grønlands Statistik, <http://bank.stat.gl/nrd01>

Figur 4.3 viser udviklingen i bytteforholdet med udlandet for perioden 2005 til 2014. Et lands bytteforhold udregnes som et eksportprisindeks divideret

med et importprisindeks og udtrykker således forholdet mellem priserne på eksport- og importvarer, idet hver enkelt pris i indekset optræder med den vægt, som den pågældende vare har i udenrigshandelen. Ved stigende bytteforhold taler man om bytteforholdsforbedring, mens man ved fald taler om bytteforholdsforværring.

Figur 4.3. Bytteforhold med udlandet

Anm.: Tallene for 2005 til 2012 er endelige tal, mens tallene for 2013 og 2014 er foreløbige tal.

Kilde: Grønlands Statistik, <http://bank.stat.gl/nrd12>

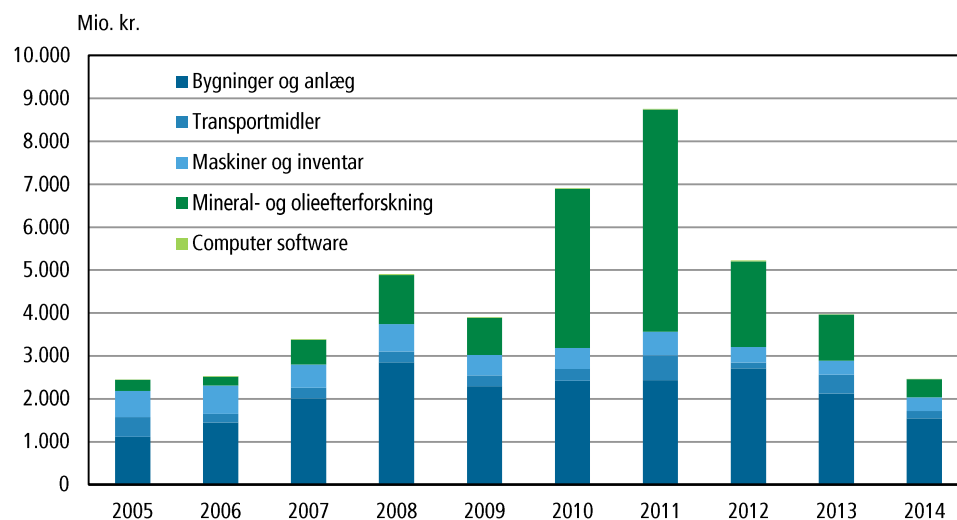
5. Faste bruttoinvesteringer

Faste bruttoinvesteringer

De faste bruttoinvesteringer består af residente producenters anskaffelser minus afhændelser af faste aktiver, der indgår som en del af erhvervenes kapitalapparat her i landet.

Af figur 5.1 fremgår hvordan investeringerne har udviklet sig fra 2005 til 2014. Særligt bemærkelsesværdigt er det her, at investeringerne i olie- og mineral-efterforskning er steget kraftigt, særligt i 2010 og 2011. Investeringer i olie- og mineralefterforskning har således været på 5.174 mio. kr. i 2011.

Figur 5.1. Faste bruttoinvesteringer 2005-2014, løbende priser

Anm.: Tallene for 2005 til 2012 er endelige tal, mens tallene for 2013 og 2014 er foreløbige tal.

Kilde: Grønlands Statistik, <http://bank.stat.gl/nrd09>

6. Yderligere information

Yderligere information

Mere detaljeret gennemgang af nationalregnskabet samt beskrivelse af metode kan læses i www.stat.gl. Input-Output tabeller, som er dannet på baggrund af nationalregnskabet, kan endvidere læses i hjemmesiden.

De internationale retningslinjer for nationalregnskabet findes i:

- European System of Accounts (ESA 1995). Eurostat. Luxembourg 1996
- System of National Accounts 1993 (SNA 1993). FN, OECD, Eurostat, IMF og Verdensbanken. 1993

Relativt nemme gennemgange af nationalregnskabsystemet og anvendelsen heraf er:

- Nationalregnskabet. Bent Thage og Annette Thomsen. Handelshøjskolens Forlag. 2004.
- Nationalregnskab, udenrigshandel og betalingsbalance. Christen Sørensen. Systime 2002.

Hjemmesider med nationalregnskabsrelateret indhold:

www.un.org

www.oecd.org

www.imf.org

www.worldbank.org

www.europa.eu.int/comm/eurostat/

Signatur forklaring:

- ... Oplysninger foreligger ikke
- .. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
- . Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
- 0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
- * Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse

Josef Kajangmat

E-mail: joka@stat.gl

2016 statistisk årbog

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

